

dr hab. Michał Głuszkowski, prof. UMK
Katedra Języków Słowiańskich
Uniwersytet Mikołaja Kopernika

Recenzja osiągnięcia habilitacyjnego oraz dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego w postępowaniu habilitacyjnym dr Anny Rudyk

1. Sylwetka habilitantki.

Dr Anna Rudyk, uzyskała tytuł magistra filologii rosyjskiej (spec. nauczycielska) na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Rzeszowskiego w 2007 roku. Pracę dyplomową pt. *Односоставные предложения в структуре диалога в русско и польском языках* napisała pod kierunkiem prof. Zofii Czapigi, która była także promotorką jej rozprawy doktorskiej pt. *Subjekt semantyczny w rosyjskich zdaniach z predykatywami modalnymi i wartościującymi w konfrontacji z językiem polskim*, obronionej w 2012 na tej samej uczelni. Od października 2012 r. Habilitantka jest zatrudniona na Uniwersytecie Rzeszowskim na stanowisku adiunkta w Katedrze Rusycystyki (wcześniej Instytucie Filologii Rosyjskiej i Katedrze Filologii Rosyjskiej). W tym czasie odbyła półroczny staż naukowy (rok akad. 2018/19) w Katedrze Przekładoznawstwa Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie.

2. Ocena osiągnięcia.

Przedstawiona jako osiągnięcie habilitacyjne monografia *Zwroty adresatywne w języku polskim i rosyjskim* (Rzeszów 2021) liczy 254 s. i składa się ze wstępu, dwóch rozdziałów, podsumowania, zakończenia oraz wykazów i streszczeń. Celem, jaki Autorka postawiła sobie we wstępie, jest konfrontatywna analiza zwrotów adresatywnych w ujęciu polsko-rosyjskim, na obszernym materiale współczesnej polskiej prozy obyczajowej i jej rosyjskich przekładów. Ramy teoretyczne pracy zostały oparte na koncepcji ekwiwalencji w rozumieniu R. Lewickiego (więź przekładu z oryginałem i jednokierunkowy charakter ekwiwalencji) i J. C. Catforda (ekwiwalencja dotycząca tekstów, a nie języków). W moim odczuciu równie istotne dla charakteru monografii miał powzięty zamiar „analizy zastosowanych rozwiązań translatorskich”, wynikających z „możliwości, jakich dostarcza język przekładu”, a nie „oceny warsztatu tłumacza”, dzięki czemu obszarem badań jest właśnie konfrontacja zwrotów adresatywnych w obydwu językach poprzez poszukiwanie rosyjskich ekwiwalentów polskich wyrażen, a nie materiałowa zbiorowa recenzja efektów pracy tłumaczy.

Jak zauważyła Habilitantka w autoreferacie, pierwszy rozdział jej monografii ma charakter teoretyczny. Jego skromna objętość (23 s.) i proporcje do rozbudowanego rozdziału II (148 s.) zawierającego polsko-rosyjską analizę konfrontatywną adresatywów, odpowiadają założonemu materiałowemu charakterowi pracy. Tytuł I części to „Zwrot adresatywny w świetle badań językoznawczych”, ale ze względu na jej treść i sposób przedstawienia literatury przedmiotu, bardziej odpowiednie byłoby podkreślenie, że chodzi o badania polskie z odniesieniem do rosyjskich. Przegląd literatury został przeprowadzony dwutorowo: sprawozdawczo i analitycznie. W części sprawozdawczej, w przypisie na s. 17-18 zostało wymienionych po kilkanaście prac polsko- i rosyjskojęzycznych dot. form adresatywnych od lat 80. XX w. ze szczególnym uwzględnieniem ostatniej dekady. Przegląd analityczny z obszernymi komentarzami i próbami syntezy oparty został na wybranych pozycjach, „które wywarły największy wpływ na kształtowanie podstaw metodologicznych niniejszej rozprawy i stały się teoretyczną podbudową dla sformułowania jej głównych założeń”. Były to przede wszystkim: opracowanie E. Tomiczka dot. porównania adresatywów polskich i niemieckich (Tomiczek 1983), a także prace A. Połonskiego (1999), N. Formanowskiej (2000), M. Zarębiny (1986) i referat W. Lubasia (2001). Analizę literatury Autorka podsumowała w tabeli (s. 35) omawiającej funkcje pragmatyczne zwrotów adresatywnych oraz w spisie typów nominacji, jakie wystąpiły w jej materiale badawczym w funkcji zwrotu do adresata (s. 38). Odpowiedź na pytanie, czy dokonany w ten sposób przegląd literatury i przygotowanie na jego podstawie ram metodologicznych monografii było zabiegiem właściwym, jest złożona. Swoją krytykę powyższych działań opieram na założeniu, że ocena stanu badań, którą sugeruje tytuł rozdziału „Zwrot adresatywny w świetle badań językoznawczych”, wymagałaby zapoznania się z aktualną literaturą i najważniejszymi pozycjami w analizie adresatywów na świecie, a nie jedynie w Polsce i Rosji. Takie podejście pozwoliłoby zarówno na ocenę stanu badań w zakresie polskich i rosyjskich adresatywów oraz uniwersalnych rozwiązań teoretycznych i metodologicznych w tej dziedzinie badań w ogólnym ujęciu (w odniesieniu do innego materiału językowego). Ograniczenie przeglądu niemal wyłącznie do literatury polsko- i rosyjskojęzycznej sprawia, że kwerenda spełniła tylko pierwsze z wymienionych kryteriów. Habilitantka odniosła się zaledwie do trzech pozycji spoza obszaru polsko-rosyjskiego (Catford 1965; Van Buren 1977 i Kerbrat-Orecchioni 1992), z których większy wpływ na zastosowane rozwiązania metodologiczne miała tylko praca Catforda. Sposób prowadzenia analizy i dobór prac polsko- i rosyjskojęzycznych pokazują, że oprócz problematyki zwrotów adresatywnych i zjawiska adresatywności sensu stricto, dr Rudyk swoim badaniem obejmuje także zagadnienia honoryfikatywności, grzeczności i obraźliwości, socjo- i pragmalingwistyki,

przekładoznawstwa, antroponimii, komparatystyki językowo-kulturowej i in. Światowa literatura w zakresie tych dyscyplin jest bardzo bogata i dobrowolna rezygnacja z jej osiągnięć mocno ogranicza szanse na włączenie się w międzynarodowy dyskurs w tych subdyscyplinach i każe poszukiwać wartości innowacyjnej i poznawczej osiągnięcia habilitacyjnego w części materiałowej. Z oczywistych względów niemożliwe jest wymienienie nawet najważniejszych tylko prac, które potencjalnie mogłyby nie tylko wzbogacić teorię, metodologię i metodykę, ale również samą analizę, dlatego ograniczę się do kilku przykładów, które bezpośrednio dotyczą zagadnień poruszanych w monografii Habilitantki. W kwestii poszerzenia wariantów analizy w kontekście międzykulturowego porównania adresatywów w kontekście komunikacji w 2012 roku ukazały się dwie obszerne monografie zbiorowe zawierające szereg tekstów o tematyce podobnej do ocenianej monografii: *The Routledge Handbook of Language and Intercultural Communication* pod red. J. Jackson oraz *The Handbook of Intercultural Discourse and Communication* pod red. C. B. Paulston, S. F. Kiesling i E. S. Rangel, w którym na szczególną uwagę zasługuje tekst M. Lemperta *Indirectness* omawiający m.in. problem adresatywności pośredniej. W samej analizie, np. kiedy Autorka omawia problem sposobu zwracania się do pielęgniarki, opiera się na własnych obserwacjach, „przejrzeniu kilku stron internetowych” i „refleksji znalezionej na blogu” (s. 47-51), co stanowi formę komentarza i jakościowego rozważenia omawianego zagadnienia, dobrym rozwiązaniem wydaje mi się odniesienie do podobnych badań. Na przykład, w czasopiśmie „Pragmatics” 29/4 w 2019 r. ukazał się wieloautorski artykuł *Variation in address practices across languages and nations* nt. form adresatywnych używanych w sferze medycznej w porównaniu szwedzko-fińskim (Wide i in. 2019), którego wykorzystanie mogłoby ukazać polsko-rosyjskie porównanie w szerszym kontekście. Wobec ogromnej liczby publikacji w dziedzinach, których bezpośrednio lub pośrednio dotyczy monografia dr Rudyk trudno oczekiwać pełnego wykorzystania światowej literatury, ale nawet częściowe odniesienie do niej byłoby cennym uzupełnieniem analizy i pozwoliłoby na włączenie w międzynarodowy obieg ich wyników. Uwaga ta dotyczy nie tylko pracy *Zwroty adresatywne w języku polskim i rosyjskim*, ale również pierwszej monografii Habilitantki i innych jej publikacji (zob. p. 3 Ocena dorobku naukowego).

Dla oceny opracowania jako osiągnięcia habilitacyjnego istotny jest jego „wkład w rozwój dyscypliny”, a w kontekście opisanego powyżej braku – jego wpływ na jakość przeprowadzonej analizy. Oczywiście, odniesienie do wspomnianego już tekstu (Wide i in. 2019) wzbogaciłoby rozważania nt. zwrotów adresatywnych w sferze zawodowej, a w obszernym podrozdziale dot. antroponimii znalazłoby się miejsce dla wielu odwołań, np. do (opartej również na materiale polskim i rosyjskim) pracy zbiorowej pod red. Z. Ye *The*

Semantics of Nouns (2017) lub *An Anthropology of Names and Naming* (pod red. Bruck i Bodenhorn 2006), ale mimo ograniczenia porównań do opracowań polskich i rosyjskich, analiza, co należy wyraźnie zaznaczyć, została przeprowadzona wielowątkowo i wielowymiarowo. Pod względem materiałowym najczęściej do pracy wносиły właśnie publikacje z tego obszaru i brak odniesienia do literatury zachodniej nie dyskwalifikuje monografii *Zwroty adresatywne w języku polskim i rosyjskim* jako wartościowego pod względem poznawczym opracowania. Jak wcześniej wspomniałem, Autorka we wstępie świadomie podjęła decyzję o przesunięciu akcentów w stronę analizy materiału, a nie rozwoju teorii. Omawiany materiał został podzielony na 1) adresatywy związane z terminami pokrewieństwa, 2) antroponimy (imiona własne, nazwiska i przezwiska), 3) inne nazwy osób i 4) ekspresywne zwroty adresatywne. W przypadku wszystkich wymienionych kategorii analizę rozpoczynał krótki wstęp porządkujący prezentowany później materiał w oparciu o własne klasyfikacje i odniesienie do wcześniejszych badań w tym zakresie. Następnie przykłady wyekscerpowane z partii dialogowych 19 polskich powieści (K. Bonda – 2, J. Chmielewska – 1, M. Gretkowska – 2, K. Grochola – 6, K. Kołczewska – 1, M. Nurowska – 4, A. Stasiuk – 1, J. L. Wiśniewski – 1) poddawane były zestawieniu z ekwiwalentami z ich rosyjskich przekładów. Oprócz analizy funkcjonalnej materiał był systematyzowany w tabelach i zestawieniach. Każdy z podrozdziałów analitycznych zawiera krótkie podsumowanie, ale przedstawiane jest ono w różny sposób (opisowy, punktowy lub po śródtytule zapowiadającym „wnioski”). Ta niekonsekwencja strukturalna utrudnia nieco orientację w dobrze na ogół uporządkowanym materiale. Monografię kończy „Podsumowanie” i „Zakończenie”. Pierwszy z tych fragmentów jest bardziej obszerny i ma charakter materiałowy (zestawienia tabelaryczne i klasyfikacje oraz skrótowo przedstawione spostrzeżenia), natomiast drugi stanowi podsumowanie opisowe. Nie wprowadza ono niestety „nowej jakości” w stosunku do częściowych podsumowań w podrozdziałach, ale to przede wszystkim efekt materiałowego, momentami nieco prezentystycznego charakteru pracy. Mankament ten nie zmienia mojej pozytywnej oceny całości jako solidnej pracy empirycznej, stanowiącej istotny wkład w dziedzinę komparatystyki polsko-rosyjskiej, a także mogącej mieć zastosowanie w badaniach przekładoznawczych i dydaktyce akademickiej.

3. Ocena dorobku naukowego.

Ocenę dorobku naukowego poza osiągnięciem habilitacyjnym rozpocznę od drugiej (a chronologicznie pierwszej) monografii *Subiekt semantyczny w zdaniach z predykatywami modalnymi i wartościującymi. Konfrontacja rosyjsko-polska* (Rzeszów 2013). Pod wieloma

względnami jest to opracowanie podobne do *Zwrotów adresatywnych w języku polskim i rosyjskim*, ponieważ również stanowi konfrontację tych samych języków w ujęciu jednokierunkowym na bazie „dwutekstów”, czyli literatury pięknej w jednym języku i jej przekładów w drugim. Różnica związana jest z kierunkiem analizy, ponieważ w badaniach subiektu semantycznego Autorka jako punkt wyjścia potraktowała język rosyjski, a przy adresatywach – polski. Monografia z 2013 r. jest związana z obronioną rok wcześniej rozprawą doktorską pod podobnym tytułem. Została podzielona na 4 rozdziały, z których pierwszy ma charakter teoretyczno-przeglądowy, drugi dotyczy predykatywów (kategorii stanu), a trzeci i czwarty poświęcone zostały analizie materiału w zakresie zdań z predykatywnym modalnym (III rozdział) i wartościującym (IV rozdział). Również w przypadku tej pozycji podstawy teoretyczne zostały oparte na literaturze polskiej i rosyjskiej, z pominięciem innych szkół i języków. W ten sposób rzeczywiście osiągną jest stan założony we wstępie: „temat [opracowania] pozostaje aktualny w świetle obecnego stanu badań w dziedzinie rosyjsko-polskiego językoznawstwa porównawczego”. Nawet jeśli świadomie decydujemy się na wybór jednego paradygmatu czy ujęcia, wywodząc badania subiektu semantycznego z rosyjskiej lingwistyki na początku XIX w. i zakładając szczególny status kategorii stanu w języku rosyjskim i polskim, dobrze byłoby omówić skrótowo punkt widzenia lingwistów z innych państw, nie tylko w odniesieniu do ruszczyzny. Tego szerszego odniesienia brakuje mi w całej twórczości naukowej Habilitantki, choć ze względu na materiał badań (polsko-rosyjski lub rosyjsko-polski) najważniejsze prace ukazywały się właśnie w obszarze uwzględnionym przez nią w poszukiwaniach literatury przedmiotu. Wykorzystanie literatury zachodniej – teoretycznej i materiałowej (w odniesieniu do innych języków, nie tylko słowiańskich) – częstsze, niż dotychczasowe pojedynczo przywoływane przekłady lub prace oryginalne, pozwoliłoby na wniesienie nowej jakości i dało impuls dla dalszego rozwoju warsztatu metodologicznego Autorki.

Obie monografie, podobnie jak cały dorobek dr Rudyk wpisują się w szeroki nurt badań konfrontatywnych rosyjsko-polskich i polsko-rosyjskich z okresowym skupieniem na wybranych zagadnieniach. Oprócz adresatywów (cykl artykułów i monografia habilitacyjna), subiektu semantycznego (cykl artykułów i monografia doktorska) są to również czasowniki performatywne oraz leksykalne wykładniki emocji i uczuć. Poszczególne artykuły omawiają wybrane zagadnienia z zakresu wspomnianych wyżej tematów na materiale literatury pięknej i jej przekładów. Autorka stosuje to samo, tradycyjne konfrontatywne podejście, wyraźnie kierując swoją aktywność w stronę poszerzania materiału i tematów badawczych, a nie modyfikacji teoretycznych (oprócz konsekwentnie wprowadzanych mniejszych korekt

i udoskonalen warsztatowych). Wśród artykułów Habilitantki, niezależnie od działu tematycznego jej twórczości, można wyróżnić dwa typy opracowań: przekrojowo-podsumowujące (np. *Личное имя в функции обращения (на материале польских литературных текстов и их перевода на русский язык)*, 2016) i szczegółowe, omawiające wąski wycinek badanego zagadnienia (np. *Перформатив претеритива и его русские переводные эквиваленты – семантика, синтаксис, прагматика*, 2016). Zarówno w przypadku obu monografii, jak i artykułów/rozdziałów, widoczne jest systematyczne podejście do analizy, przekonująca argumentacja, uporządkowana struktura tekstów (mniejszych i większych form) oraz dobre zarządzanie materiałem językowym w jego klasyfikacji i dobrze ilustracji omawianych zjawisk. Opracowania te nie przynoszą przełomu metodologicznego, ale stanowią istotny wkład w dziedzinę przekładoznawstwa i badań konfrontatywnych w ujęciu polsko-rosyjskim i rosyjsko-polskim poprzez rzetelne i konsekwentne poszerzanie zakresu charakteryzowanych problemów oraz poszerzanie bazy materiałowej.

Dr Rudyk brała udział w 41 konferencjach, spośród których 9 odbyło się za granicą. Dobór konferencji, w tym także tych krajowych o charakterze międzynarodowym, świadczy o ciągłym rozwoju Habilitantki w tym zakresie. Jeśli przed uzyskaniem stopnia doktora, w pierwszych latach pracy naukowej, w wykazie osiągnięć dominują konferencje studenckie i doktoranckie, to z czasem zostały one zastąpione przez coraz poważniejsze fora z udziałem wybitnych specjalistów z kraju i z zagranicy. Prezentacja wyników badań w takim gronie w Polsce oraz w Czechach, Rosji, Hiszpanii, na Łotwie i na Węgrzech traktuję jako kolejny argument wskazujący na istotność dokonań Habilitantki. Ich zasięg ogranicza profil tematyczny konferencji: te najbardziej prestiżowe są forami poświęconymi językowi i literaturze rosyjskiej, brakuje natomiast udziału w gremiach ogólnojęzykoznawczych, takich jak np. zjazd Polskiego Towarzystwa Językoznawczego w Polsce lub inne konferencje lingwistyczne w kraju i zagranicą, które nie byłyby ograniczone do języka rosyjskiego (oprócz konferencji interdyscyplinarnych w mniejszych ośrodkach, a wcześniej studenckich o szerokim zakresie). Konferencje rusycystyczne są z pewnością naturalnymi forami do omawiania rezultatów analiz zjawisk w języku rosyjskim, ale wyjście poza stały krąg dyskusji eksperckiej mogłoby zwiększyć oddźwięk prac dr Rudyk w językoznawstwie ogólnym i urozmaicić warsztat metodologiczny poprzez poszerzenie perspektyw teoretycznych.

4. Inne osiągnięcia naukowe oraz ocena danych naukowych.

Habilitantka w latach 2015-18 realizowała 4 wewnętrzne granty UR poświęcone badaniom zwrotów adresatywnych oraz leksykalnych wykładników emocji. W zakresie działalności

badawczej jej najcenniejszym osiągnięciem jest kierowanie grantem zewnętrznym „Język i literatura rosyjska w przestrzeni interkulturowej” finansowanym przez MEiN w ramach programu „Doskonała Nauka” (2020-21). Choć program „Doskonała Nauka” nie jest typowym projektem badawczym (jak m.in. granty NCN i NPRH) i obejmuje działania na rzecz upowszechniania nauki poprzez „prezentację osiągnięć naukowych, w tym najnowszych wyników badań naukowych lub prac rozwojowych” w formie „organizacji konferencji naukowych oraz wydawania monografii naukowych”, sam fakt objęcia funkcji kierownika w grantie realizowanym ze środków ministerialnych przyznawanych w procedurze konkursowej jest istotnym osiągnięciem, którym nie może się pochwalić wielu badaczy na znacznie bardziej zaawansowanych etapach kariery naukowej.

Od października 2018 r. do marca 2019 r. Habilitantka prowadziła badania na Uniwersytecie Pedagogicznym im. KEN w Krakowie w Katedrze Przekładoznawstwa pod opieką prof. T. Szczerbowskiego, recenzenta jej rozprawy doktorskiej w 2012 r. Tym samym dr Rudyk spełniła kryterium realizacji badań naukowych na więcej niż jednej uczelni.

Od niedawna (2020 r.) dr Rudyk pełni funkcję promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim mgr M. Kiper pod kierunkiem prof. Z. Czapiği o tematyce zbliżonej do głównych nurtów badań Habilitantki (konceptualizacja miłości w jęz. polskim i rosyjskim).

Spośród innych przejawów aktywności naukowej należy wymienić członkostwo (od 2016 r.) w Polskim Towarzystwie Rusycystycznym.

Niewątpliwym osiągnięciem, wyróżniającym dr Rudyk na tle nie tylko innych rusycystów lub językoznawców jest otrzymane w 2019 r. stypendium dla wybitnych młodych naukowców Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Jest to nagroda dla nielicznych badaczy przed 35 rokiem życia (a po zmianie definicji „młodego naukowca” – do 7 lat po uzyskaniu stopnia doktora), którzy wykazali się ponadprzeciętną aktywnością naukową na różnych polach i choć sama w sobie nie wiąże się z realizacją nowego projektu badawczego, świadczy o uznaniu grona ekspertów ministerialnych dla osiągnięć Habilitantki.

Zweryfikowana przez mnie na podstawie Google Scholar i program Harzing's Publish or Perish (8.1.3625.7987) liczba cytowań (14) jest nieco większa niż przytoczona przez Habilitantkę w wykazie osiągnięć naukowych (8). Biorąc pod uwagę, że Autorka nie posiada profilu Google Scholar, co wiąże się z brakiem danych o części jej publikacji, a także uwzględniając liczby cytowań innych osób ubiegających się o stopień doktora habilitowanego w zakresie językoznawstwa (ze szczególnym uwzględnieniem językoznawstwa rosyjskiego), mogę stwierdzić, że ogólny oddźwięk twórczości naukowej dr Rudyk mieści się co najmniej w średniej. Na korzyść Habilitantki przemawia stosunkowo krótki czas, jaki upłynął od ukazania

się większości jej publikacji (pierwsze teksty ukazały się w 2007 r., a większość ma mniej niż 10 lat), co siłą rzeczy ogranicza potencjalną liczbę odniesień i na tym tle ogólny wynik prezentuje się lepiej (relacja lat pracy naukowej i cytowalności).

Pod względem ilościowym dorobek dr Rudyk jest okazały. Po uzyskaniu stopnia doktora są to aż 43 pozycje: artykuły i rozdziały w monografiach oraz dwie monografie (jedna będąca pokłosiem rozprawy doktorskiej i druga – wskazana jako osiągnięcie habilitacyjne). Ze względu na zmianę wartości punktowej poszczególnych publikacji od momentu ich wydania, a także zmiany zachodzące już po ogłoszeniu nowego systemu punktacji, skupię się na ocenie rangi czasopism i wydawnictw, w których dr Rudyk przedstawiała wyniki swoich badań (przed i po obronie doktoratu), ze szczególnym odniesieniem do ich zasięgu (lokalny, krajowy lub międzynarodowy). Najczęściej było to czasopismo „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego”, czyli periodyk i zbiory wydawane przez macierzystą jednostkę Habilitantki (10 artykułów), co jest częstą praktyką wśród polskich uczonych. Należy jednak zauważyć, że w dorobku dr Rudyk aż 14 jej tekstów ukazało się w czasopismach publikowanych poza UR. Na tej liście są uznane tytuły ogólnopolskie „Acta Universitatis Lodziensis” i „Studia Rossica Posnaniensia”, a także czasopismo rusycystyczne o zasięgu międzynarodowym (indeksowane w bazie Scopus) „Przegląd Rusycystyczny” oraz wydawane w uznanych ośrodkach sławistycznych za granicą „Studia Russica” (Budapeszt) i „Rossica Olomucensia” (Ołomuniec). Są to zatem w większości publikacje o zasięgu ogólnopolskim lub międzynarodowym. W przypadku rozdziałów w tomach zbiorowych (łącznie 39) już od początku kariery dr Rudyk publikowała zarówno w Polsce, jak i za granicą, przy czym były to zarówno wydawnictwa rosyjskie (Kaliningrad, Tiumeń, Kazań, Moskwa), jak i ośrodki sławistyczne w innych krajach (Ryga, Brno, Astana, Barcelona). Choć publikacje we wspomnianych wydawnictwach i zagranicznych czasopismach nie znajdują odzwierciedlenia w wysokiej liczbie punktów (jako nieujęte na polskich listach), w większym stopniu cenię kroki podjęte w celu przedstawienia wyników badań na specjalistycznych forach międzynarodowych.

5. Ocena działalności dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzatorskiej.

W swojej pracy dydaktycznej dr Rudyk prowadziła szereg kursów z zakresu praktycznej nauki języka rosyjskiego, przekładoznawstwa i translatoryki praktycznej (polski-rosyjski), gramatyki opisowej (j. rosyjskiego), psycholingwistyki oraz seminaria licencjackie i magisterskie. Przytoczone w autoreferacie średnie wyniki ankiet studenckich świadczą o bardzo dobrym odbiorze pracy Habilitantki przez słuchaczy UR. Podczas wyjazdów krótkoterminowych w ramach programu Erasmus prowadziła także zajęcia dydaktyczne dla studentów na uczelniach

w Rydze i Pradze. Na uznanie zasługuje ciągle doskonalenie warsztatu dydaktycznego przez dr Rudyk, która od 2012 r. przeszła aż 10 szkoleń (najczęściej od kilkunastu do 40 godzin) związanych m.in. z zastosowaniem nowoczesnych technologii w dydaktyce akademickiej, statystyki, e-learningu.

Działalność organizacyjna Habilitantki w znacznej mierze związana była z dydaktyką. Z ramienia katedry/instytutu oraz wydziału zajmowała się nadzorowaniem jakości kształcenia, była członkiem komisji rekrutacyjnej, opiekunem roku i koła naukowego, a także odpowiadała za przygotowanie programów studiów i harmonogramu zajęć. Pozostałe funkcje organizacyjne obejmowały tworzenie i moderację strony internetowej macierzystej jednostki, udział w pracach rady instytutu, raportowanie w procesie akredytacji oraz współorganizację dwóch konferencji.

Udział w organizacji 5 konferencji, albo w charakterze członka komitetu organizacyjnego, albo przewodniczącej, to świadectwo dużej aktywności Habilitantki na polu organizacji życia naukowego. Jest ona także członkinią jednej krajowej organizacji naukowej – Polskiego Towarzystwa Rusycystycznego, ale nie pełni w nim dodatkowych funkcji.

Aktywność dr Rudyk na polu popularyzacji nauki polegała na współpracy z samorządem studenckim przy organizacji warsztatów translatorskich oraz współrealizacji cyklicznego Festiwalu Języka Rosyjskiego (w tym sprawdzania prac konkursowych). Wymienione w charakterze działalności popularyzatorskiej recenzje monografii zbiorowych oraz sprawozdania z konferencji, publikowane w czasopiśmie naukowym (Przegląd Rusycystyczny) oraz uczelnianym (Gazeta Uniwersytecka) potraktowałbym raczej jako jedną z form działalności naukowej (recenzje, polemiki) i sprawozdawczej.

Różnorodność wykładanych przedmiotów, regularne poszerzanie kompetencji nauczyciela akademickiego, a także kroki podjęte w celu umiędzynarodowienia działalności dydaktycznej wpływają na moją pozytywną ocenę osiągnięć Habilitantki w tym zakresie. Pozytywnie oceniam także działalność organizacyjną i popularyzatorską.

6. Wnioski końcowe

Dr Rudyk spełnia kryteria do nadania stopnia doktora habilitowanego wg art. 219 p. 1. Ustawy o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20.07.2018 roku stanowiącego Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 marca 2021 r. (poz. 478), a mianowicie:

1) posiada stopień doktora;

2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny w postaci monografii naukowej „wydanej przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit.”

3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Mimo zgłaszanych w poszczególnych punktach zastrzeżeń dotyczących nadmiernego przywiązania do sprawdzonej metodologii i osiągnięć teoretycznych językoznawstwa polskiego oraz rosyjskiego, w swoich dokonaniach w wielu podlegających ocenie aspektach Habilitantka pozytywnie wyróżnia się na tle innych uczonych na podobnym etapie kariery: jej osiągnięcie habilitacyjne (monografia) stanowi istotny wkład w rozwój dyscypliny; regularnie prezentuje wyniki swoich badań w czasopismach i pracach zbiorowych o zasięgu międzynarodowym i ogólnopolskim, a także na konferencjach międzynarodowych w kraju i za granicą; oprócz standardowej działalności dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzatorskiej wykazywała się wysoką aktywnością w organizacji konferencji oraz kieruje projektem badawczym finansowanym przez instytucję centralną; uzyskała prestiżową nagrodę w postaci stypendium dla wybitnych młodych naukowców MNiSW(MEiN); odbyła semestralny staż na UP w Krakowie; pełni funkcję promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim.

W oparciu o powyższe osiągnięcia wyrażam pozytywną opinię w sprawie nadania dr Annie Rudyk stopnia doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa.

Toruń, 16.12.2022 r.

